

١

٣

٤

٢

به تصاویر نگاه کنید. سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید.

۱. کدام یک از وسایل نقلیه زیر برای مسافرت مناسب‌تر است؟ چرا؟
۲. کدام یک از مکان‌های زیر برای اقامت مسافر مناسب‌تر است؟ چرا؟
۳. سفرکردن چه کمکی به مردم می‌کند و چه تغییراتی در زندگی ایجاد می‌کند؟

الف به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. فکر می‌کنید افراد بیشتر با چه اهدافی سفر می‌کنند؟
۲. مهم‌ترین دلایل جذب گردشگر به یک منطقه، شهر یا کشور چیست؟
۳. معمولاً در چه روزهایی از سال مردم بیشتر سفر می‌کنند؟
۴. آیا دین و مذهب تأثیری بر میزان سفرها دارد؟

ب پاسخ‌های خود را با یکی از هم‌کلاسی‌هایتان مقایسه کنید.

برای پیدا کردن سریع اطلاعاتی که نیاز دارید، از تندخوانی استفاده کنید. در تندخوانی همه متن را نمی‌خوانید و فقط به دنبال اطلاعات موردنیاز هستید. مثل عددها و درصدها، واژه‌ها یا عبارت‌های خاص، اسم افراد یا مکان‌ها و غیره.

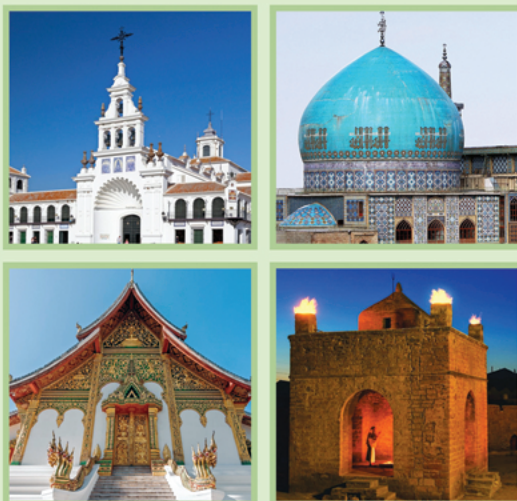
الف بند دوم و سوم متن را بخوانید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. چند دین در جهان وجود دارد؟ .....
۲. کدام رود از نظر هندوها مقدس است؟ .....
۳. عزاداران اربعین چند نفر هستند و از چند کشور جهان در این سفر شرکت می‌کنند؟ .....

ب متن را با دقت بخوانید و به پرسش‌های آن پاسخ دهید.

گردشگری مذهبی

گردشگری مذهبی یکی از زیرمجموعه‌های صنعت گردشگری و از قدیمی‌ترین و پرتعدادترین انواع سفر است. بر اساس آمار سازمان جهانی گردشگری^۱، سالیانه بیش از ۳۰۰ میلیون گردشگر، به صورت انفرادی یا گروهی، به سفرهای مذهبی می‌روند. فعالیت‌های این گردشگران عبارتند از: ۱. **آداکردن** **مناسک** آئینی، **زیارت** مساجد، معابد، آتشکده‌ها، کلیساها، کنیسه‌ها و **مدفن** شخصیت‌های مهم دینی، ۲. شرکت در همایش‌ها، جلسات، نمایشگاه‌ها، جشن‌ها و **عزاداری**‌های مذهبی و ۳. بازدید از آثار تاریخی و معماری اماکن مذهبی.

واژه‌ها

آداکردن: انجام‌دادن، به‌جا‌آوردن

مناسک: عبادت‌ها و مراسم مربوط به دین

زیارت: بازدیدکردن از مکان‌های مذهبی و مقدس

مدفن: جایی در زمین که افراد را پس از مردن در آن

قرار می‌دهند؛ قبر

عزاداری: مراسمی که در آن به‌خاطر مرگ کسی

ابراز ناراحتی می‌کنند.

طواف: راه‌رفتن دور چیزی

مقطع: بخشی از زمان

زائر: کسی که به زیارت مکان‌های مذهبی و مقدس

می‌رود.

حواریون (جمع حواری): ۱۲ یار حضرت عیسی (ع)

که دین او را تبلیغ می‌کردند.

تعزیه: یک نمایش مذهبی آهنگین مربوط به

دشواری‌های زندگی امامان شیعه به‌ویژه حادثه عاشورا

مسالمت‌آمیز: همراه با صلح و آرامش

تعداد ادیان موجود در جهان دقیقاً مشخص نیست، اما پنج دین اسلام، مسیحیت، هندوئیسم، بودیسم و یهودیت از شناخته‌شده‌ترین ادیان جهان هستند و سهم آنها در گردشگری مذهبی چشم‌گیر است. مثلاً هندوها از دیرباز معتقد بوده‌اند که رود «گنگا» مقدس است و با زیارت این رود و شست‌وشوی خود در آن گناهانشان آمرزیده می‌شود و بیماری‌هایشان بهبود می‌یابد. این عبادت در بازه زمانی حدود ۶۰ روز بیش از ۸۰ میلیون شرکت‌کننده دارد و بزرگ‌ترین اجتماع مذهبی در دنیا است. پیروان آئین بودا نیز چهار معبد را مقدس می‌شمارند؛ معابدی که بودا در آنها متولد شده، از دنیا رفته یا حضور داشته‌است. بوداییان اغلب در روز تولد بودا و سه روز اول سال نو، در این مکان به **طواف**، نماز و دعا می‌پردازند. پیروان یهود نیز هر هفته کنار «دیوار نُدبه» در «مسجدالاقصی»^۲، که طبق اعتقادات مذهبی‌شان، باقی‌مانده معبد سلیمان است، جمع می‌شوند و عبادت می‌کنند. این مراسم در دو **مقطع** زمانی

¹ World Tourism Organization

² Ganges

³ Al-Aqsa Mosque

دیگر، اما به طور گسترده‌تر و با حضور هزاران یهودی برگزار می‌شود.

گردشگران مذهبی مانند سایر مسافران عمدتاً با استفاده از وسایل نقلیه گوناگون، مسیر را طی می‌کنند، اما رفتن به زیارت با پای پیاده نیز در برخی از ادیان و فرهنگ‌ها وجود دارد. بیش از ۲۰۰ هزار زائر مسیحی هر سال از سراسر اروپا اغلب با پای پیاده به مدفن یکی از **خواریون^۱** حضرت عیسی (ع) در اسپانیا می‌روند. علاوه بر زیارت، عده‌ای این سفر را با هدف تجربه‌ای معنوی در جهت از بین بردن هیاهوی زندگی مدرن انجام می‌دهند. همچنین در روز «آدینه نیک»، در بخش قدیمی «بیت المقدس^۲»، مسیحیان در مسیری که به باور آنها حضرت مسیح (ع) صلیب به دوش طی کرده‌است، راه‌پیمایی می‌کنند. در لهستان، مراسم روز آدینه نیک، مشابه **تعزیه** و با بازسازی حوادثی که در این روز رخ داده‌است،

به صورت پیاده‌روی اجرا می‌شود. دومین اجتماع مذهبی بزرگ دنیا، گردهمایی «آربعین» است. همه‌ساله در ایام اربعین، که مصادف با چهلمین روز شهادت حسین بن علی (ع) و یارانش در ۱۴ قرن پیش است، سفری در قالب یک پیاده‌روی بزرگ، با شرکت مسلمانان و دوستداران این شخصیت دینی از سایر ادیان، برگزار می‌شود. این پیاده‌روی با هدف بزرگداشت وی، در نهایت در روز اربعین

به یکی از بزرگ‌ترین اجتماعات **مُسالَمَت آمیز** و هدفمند مذهبی جهان ختم می‌شود. پیاده‌روی اربعین، نوعی گردشگری مذهبی است که ملیت‌های مختلف در آن حضور دارند. تعداد عزادارانی که در این ایام از حدود ۸۰ کشور جهان در این پیاده‌روی شرکت می‌کنند، حدود ۳۰ میلیون نفر گزارش شده‌است.

¹ James, son of Zebedee

² Jerusalem

الف با توجه به متن، مشخص کنید هر کدام از مناسک زیر مربوط به کدام دین است.

اسلام	مسیحیت	هندوئیسم	بودیسم	یهودیت	
☐	☐	☐	☐	☐	۱ پیاده‌روی تا اسپانیا برای زیارت مدفن یکی از خواریون
☐	☐	☐	☐	☐	۲ شست‌وشو در رود گنگ برای آمرزیده‌شدن گناهان
☐	☐	☐	☐	☐	۳ پیاده‌روی اربعین برای زیارت بارگاه حسین بن علی (ع)
☐	☐	☐	☐	☐	۴ عبادت در کنار دیوار ندبه
☐	☐	☐	☐	☐	۵ زیارت و عبادت ۴ معبد

ب با توجه به متن، مشخص کنید کدام جمله درست و کدام نادرست است و کدام جمله در متن نیست.

درست	نادرست	نیست	
☐	☐	☐	۱ گردشگری مذهبی از جدیدترین و پرفرودارترین انواع سفر است.
☐	☐	☐	۲ معلوم نیست دقیقاً چند دین در جهان وجود دارد.
☐	☐	☐	۳ دوره طلایی اجرای تعزیه در ایران به عصر قاجار بازمی‌گردد.
☐	☐	☐	۴ گردشگران مذهبی، تنها با استفاده از وسایل نقلیه مسیر را طی می‌کنند.

پ با دو نفر از همکلاسی‌هایتان سه جمله درباره متن بنویسید؛ یک جمله درست، یک جمله نادرست و یک جمله که در متن نباشد. سپس از گروهی دیگر بپرسید کدام جمله درست یا نادرست است یا در متن نیست.

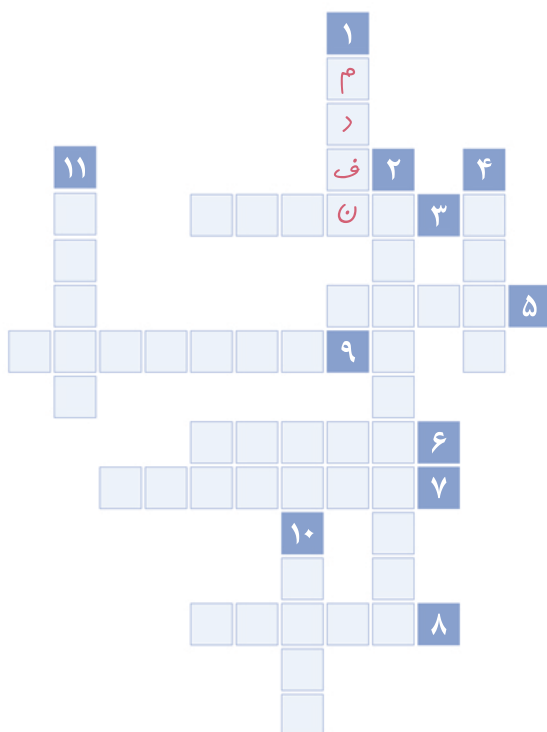
ت تفکر نقادانه بیندیشید.

۱. به نظر شما آداب و رسوم مختلف در جذب گردشگر چه نقشی دارد؟
۲. به نظر شما جذب گردشگر می‌تواند چه تأثیراتی بر اقتصاد یک کشور داشته باشد؟
۳. شما چه راهکارهایی برای جذب بیشتر گردشگر و معرفی شهر یا کشورها پیشنهاد می‌کنید؟

درک واژه

۴

الف جدول را با استفاده از تعریف‌های داده شده حل کنید.

۱. قبر
۲. همراه با صلح و آرامش
۳. مراسم آئینی
۴. قسمت مشخصی از زمان
۵. راه رفتن دور چیزی
۶. نمایش مذهبی آهنگین
۷. به‌جا آوردن
۸. رفتن به مکان‌های مذهبی و مقدس
۹. ابراز ناراحتی شدید به دلیل مرگ کسی
۱۰. کسی که به زیارت می‌رود
۱۱. مبلغ دین مسیحیت

- ب** به پرسش‌های زیر پاسخ دهید و درباره پاسخ خود با یکی از هم‌کلاسی‌هایتان گفتگو کنید.
- چند نمونه از مناسک آئینی رایج در کشورتان را نام ببرید.
  - مهم‌ترین شخصیت دینی یا علمی کشور شما چه نام دارد؟ مدفن او در کجاست؟
  - مشهورترین مکان مذهبی کشور شما چه نام دارد؟ بیشتر چه کسانی به زیارت آن می‌روند؟

واژه **شست‌وشو** را در متن درس دیدید. این واژه از ریشه گذشته، «و» و ریشه حال تشکیل شده است. این الگو یکی از شیوه‌های ساختن «اسم‌مصدر مرکب» است. گاهی اوقات، ریشه گذشته و حال از یک فعل و گاهی از دو فعل هستند.

الف اسم‌مصدر در زبان فارسی کاربردهای زیادی دارد و با الگوهای متنوعی ساخته می‌شود که در جلد اول با یکی از آنها آشنا شدید. آیا می‌توانید نمونه‌هایی از اسم‌مصدر بنویسید؟

ب با توجه به الگو، واژه جدید بسازید.

ریشه گذشته فعل + و + ریشه حال فعلی دیگر	
۶	گشتن - گذاردن
۷	کندن - کاویدن

ریشه گذشته فعل + و + ریشه حال همان فعل	
۱	کِشْتَن (کاشتن) / <i>کِشْت‌وکار</i>
۲	پختن
۳	دوختن
۴	زُفتن
۵	تاختن

پ با واژه‌هایی که در تمرین «ب» ساخته‌اید، جاهای خالی را پر کنید.

- کشاورزی کردن ..... *کِشْت‌وکار* .....
- گردش کردن .....
- آشپزی کردن .....
- جاروکردن .....
- جست‌وجوکردن .....
- حمله کردن .....
- خیاطی کردن .....

ت با واژه‌هایی که در تمرین «ب» ساخته‌اید، جاهای خالی را در جملات زیر پر کنید. دو واژه اضافی است.

۱. یکی از مهم‌ترین پیامدهای ..... مغولان، کشته‌شدن دانشمندان و ازبین‌رفتن کتابخانه‌ها بود.
۲. پزشکان می‌گویند ظروف استیل، مناسب‌ترین و کم‌خطرترین ظروف برای ..... هستند.
۳. استفاده از دانش جدید در .....، کمک شایانی به افزایش تولید میوه‌های بدون آفت می‌کند.
۴. در هنگام ..... در کویر باید کلاه، کرم ضدآفتاب و عینک آفتابی به همراه داشته باشید.
۵. شهردار گفت: ..... مکانیزه در کاهش هزینه‌های شهرداری مؤثر خواهد بود.

ث با استفاده از فعل‌های زیر واژه جدید بسازید. سپس درباره معنی هر یک از آنها با هم بحث کنید.

.....	۱. ساختن
۳. سوختن - ساختن	.....
.....	۲. سوختن
۴. ریختن - پاشیدن	.....

الف واژه‌های کلیدی متن را پیدا کنید و زیر آنها خط بکشید.

ب واژه‌های کلیدی خود را با هم‌گروهی‌تان مقایسه کنید. کدام واژه‌ها مشترک و کدام واژه‌ها متفاوت هستند؟

پ با استفاده از واژه‌های کلیدی، متن را خلاصه کنید.

الف به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. سفرکردن در زمان ما از چه نظر با سفرکردن در گذشته تفاوت دارد؟
  - آ. دلایل سفر
  - ب. مدت سفر
  - پ. محل اقامت
  - ت. وسایل جابه‌جایی در سفر
  - ث. وسایل شخصی همراه مسافران
۲. چه تفاوتی بین اقامت در هتل، مسافرخانه و چادرزدن در طبیعت وجود دارد؟
۳. استراحتگاه‌های بین‌راهی، چه امکاناتی را در اختیار مسافری قرار می‌دهند؟

ب پاسخ‌های خود را با یکی از هم‌کلاسی‌هایتان مقایسه کنید.

برای درک اطلاعات جزئی متن، لازم است با دقت بیشتری تمام متن را بخوانید و به دسته‌بندی‌ها و ترتیب اتفاق‌ها توجه کنید.

الف بند دوم متن را بخوانید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. در چه کشورهایی کاروانسرا وجود دارد؟ .....
۲. نقطهٔ اوج ساخت کاروانسراها در ایران چه زمانی بود؟ .....

ب متن را با دقت بخوانید و به پرسش‌های آن پاسخ دهید.

در گذشته، سفرکردن با مَشَقَّت فراوان همراه بود؛ راه‌ها طولانی و پرخطر و وسایل حمل‌ونقل محدود بود. به همین دلیل، کاروانیان نیاز به منزلگاه‌هایی در میانهٔ مسیر داشتند تا یک یا چند روز در آن بیاورند. این منزلگاه‌ها که هم مسافران و هم چهارپایان آنها در آنجا استراحت می‌کردند، کاروانسرا نام دارند. این مکان‌ها، اغلب دارای وسایل و امکانات رفاهی برای پذیرایی از مسافران بودند و به طور کلی از چند بخش تشکیل می‌شدند: ورودی، حیاط، اتاق استراحت مسافرین، اصطبل چهارپایان و همچنین محلی برای انبارکردن کالاها. کاروانسراها بیشتر اوقات در فواصلی که کاروان می‌توانست در طول یک روز طی کند و در چهار شکل مُرَبَّع، مُسْتَطیل، هشت‌ضلعی و مُدَوَّر احداث می‌شدند.

با این که عده‌ای از مُورِخَان معتقدند که **خاستگاه** کاروانسراها ایران است، اما نمونه‌های مُتَعَدِدی در مسیر جادهٔ ابریشم در سه قارهٔ اروپا، آفریقا و آسیا و در کشورهای هند، پاکستان، آرمِنِستان، اُزبکِستان، سوریه، قِبرس، آذربایجان و رومانی نیز وجود دارد. از نمونه‌های مشابه کاروانسراها در کشور انگلستان، می‌توان به کاروانسرای «جورج» و «تابارد» اشاره کرد.

واژه‌ها

مدور: گرد، شبیه دایره
خاستگاه: محل به وجود آمدن
دالان: راهرویی که سقف داشته باشد.
عریض: پهن و وسیع
مرمت: تعمیر و بازسازی
از رونق افتادن: وقتی چیزی از رونق می‌افتد، یعنی دیگر ارزش و رواج ندارد.
وقفی: چیزی که کسی برای استفادهٔ همهٔ مردم، هدیه می‌کند.
خیرین (ج خَیْر): نیکوکاران، کسانی که دارایی خود را برای کمک به همهٔ مردم خرج می‌کنند.
مصالح ساختمانی: مواد اولیهٔ ساخت ساختمان

سابقهٔ کاروانسراها در ایران نیز به دورهٔ هَخامنِشی برمی‌گردد. در آن زمان، بین شهرهای دولت هَخامنِشی، ایستگاه‌های پُستی یا پناهگاه‌های بین‌راهی احداث می‌شد. بعدها نیاز به وجود کاروانسرا، در حکومت اشکانی و ساسانی به دلیل قرارگیری ایران در مسیر تجارت بین‌المللی و جادهٔ ابریشم بیشتر شد. به همین دلیل، بخش‌هایی برای استراحت به این ایستگاه‌ها و پناهگاه‌ها اضافه شدند. در دورهٔ ساسانی، این بناها نسبت به دوره‌های قبل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود و در دو شکل ساخته می‌شد: شکل اول دارای حیاطی بود که در اطراف آن، **دالانِ عَرِیضی** برای نگهداری چهارپایان قرار داشت و شکل دوم، شامل تالارهای مُسْتَطیلی در اطراف حیاط، برای اِسکان مسافران بود. در دورهٔ اسلامی، این دو شکل با یکدیگر تلفیق شد و در اطراف حیاط، اتاق‌هایی برای استراحت کاروانیان در نظر گرفته شد که در پشت آنها اِصْطَبَلِ چهارپایان قرار داشت. همچنین، در این دوره، به دلیل اهمیتی که دین اسلام برای مسافران و درراه‌ماندگان قائل است و دلایل سیاسی و اقتصادی دیگر، تعداد کاروانسراها افزایش یافت. این موضوع باعث شد تا هم

¹ George

² Tabard

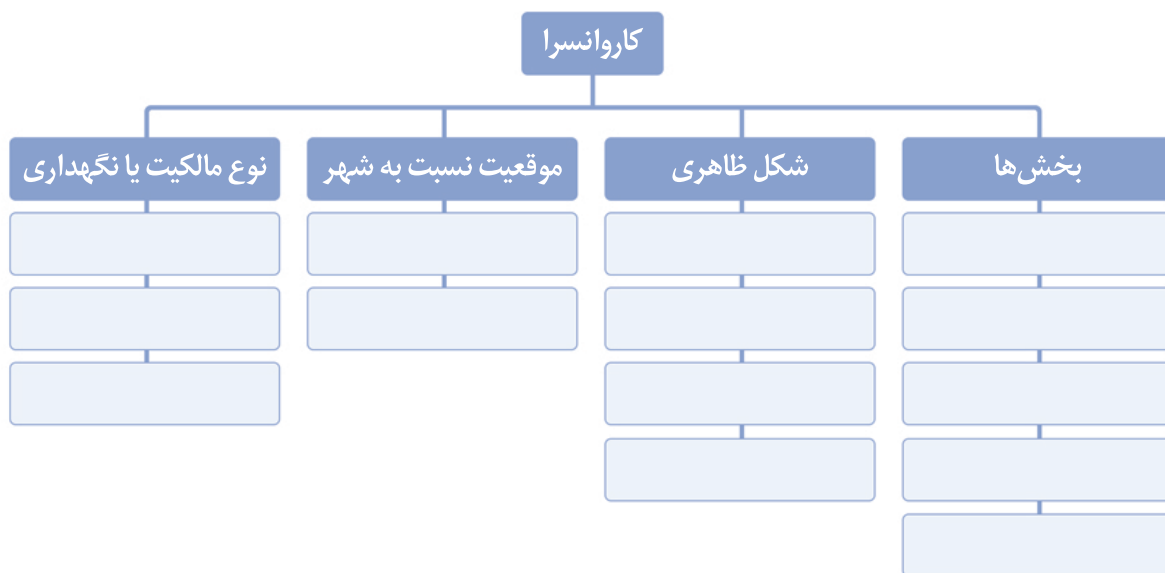

حکومت‌ها و هم مردم در احداث کاروانسراها بکوشند. عصر طلایی ساخت کاروانسرا در تاریخ ایران، مُتَعَلِّق به دورهٔ صَفَوی است. در این دوره، به دستور شاه‌عباس صفوی تعداد زیادی کاروانسرا مَرَمَّت و ساخته شد؛ اما از اواسط دولت قاجار با ورود وسایل جدید حمل‌ونقل، کاروانسراها پس از حدود ۲۵ قرن از رونق افتادند.

کاروانسراها، به طور کلی به دو دستهٔ درون‌شهری و برون‌شهری تقسیم می‌شوند. نمونهٔ درون‌شهری آن در ایران، کاروانسرای «خانات»، واقع در تهران و نمونهٔ برون‌شهری، کاروانسرای «صفوی»، در مسیر کرمانشاه به همدان است. در دسته‌بندی دیگری، می‌توان کاروانسراها را به سه دسته تقسیم کرد: کاروانسراهای «شاهی» که توسط حکومت ساخته می‌شد، کاروانسراهای «خصوصی» که مردم آن را می‌ساختند و اداره می‌کردند و کاروانسراهای «وَقْفی» که خَیْرین بانی ساخت آن می‌شدند. همچنین، نوع مَصَالِحِ ساختمانی و شرایط اقلیمی از دیگر معیارهای دسته‌بندی کاروانسراها هستند.

امروزه، کاروانسراها به عنوان میراث فرهنگی و تاریخی کشورها شناخته می‌شوند و برخی از آنها با مرمت و تجهیز امکانات، تبدیل به موزه، رستوران یا مهمانخانه شده‌اند. مثلاً کاروانسرای «زین‌الدین» در شهر مِهْریز استان یزد، نمونهٔ کمیابی از کاروانسراهای مدور است که اکنون در میان صد هتل برتر دنیا جای دارد و در سال ۲۰۰۶ نیز موفق به کسب جایزهٔ بهترین مرمت از طرف یونسکو شده‌است.

الف با توجه به متن، نمودار را کامل کنید.

ب در هر یک از جملات زیر، کدام واژه باید تغییر کند تا جمله مطابق اطلاعات متن شود؟ دور آن واژه خط بکشید و سپس واژه یا عبارت درست را روبروی جمله بنویسید.

۱. در کاروانسراهای ساسانی دالان **باریکی** برای نگهداری چهارپایان وجود داشت. .....عربی‌فنی.....
۲. کاروانسراها اغلب در شکل‌های مربع، مستطیل، هشت‌ضلعی و مُثَلَّث ساخته می‌شده‌است.
۳. امروزه برخی از کاروانسراها تبدیل به منازل مسکونی، رستوران و مهمانخانه شده‌اند.
۴. کاروانسراهای وقفی به کاروانسراهایی گفته می‌شود که شاهان بانی ساخت آنها می‌شدند.
۵. دوره قاجار، عصر طلایی کاروانسراها در ایران است که در آن کاروانسراها رونق بسیاری داشتند.

پ با توجه به متن، جدول زیر درباره کاروانسراها را کامل کنید. در هر خانه حداکثر دو مورد بنویسید.

دلیل تحول	تحول	شکل بنا	
			ساسانی
			دوره اسلامی
			صفوی
			قاجار

ت **تفکر نقادانه** بیندیشید.

اگر شما طراح یا سازنده یک اقامتگاه مسافری بودید:

۱. چه قسمت‌هایی برای آن در نظر می‌گرفتید؟
۲. از چه تجهیزاتی برای هرچه بیشتر شدن آسایش مسافران استفاده می‌کردید؟
۳. اقامتگاه شما چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با کاروانسراهای معرفی شده در متن داشت؟

الف با استفاده از واژه‌های زیر، جاهای خالی را پر کنید.

عریض / مرمت / مصالح ساختمانی / دالان / از رونق افتادن / خاستگاه / خیرین / مدور / وقفی

۱. «الکساندر استیونی» هنرمند انگلیسی توانست با ترسیم خطوط ..... با مداد، نقاشی‌های بسیار زیبایی خلق کند.
۲. سفال‌های «شهر سوخته» در سیستان و بلوچستان نشان می‌دهند که ایران ..... انیمیشن در جهان است.
۳. در معماری قدیم، برای ایجاد ارتباط بین فضاهای مختلف خانه از ..... استفاده می‌شد.
۴. کارشناسان معتقدند ..... کلیسای نوتردام دو تا سه میلیارد هزینه خواهد داشت.
۵. ساخت مدارس و بیمارستان‌های ..... به گسترش رفاه در جامعه کمک می‌کند.
۶. در سال‌های اخیر، با رواج کتاب‌های الکترونیکی، بازار کتاب‌های چاپی ..... .
۷. افزایش قیمت .....، موجب کاهش ساخت‌وساز در سال‌های اخیر شده‌است.
۸. با کمک ..... بیست زندانی جرائم مالی از زندان آزاد شدند.
۹. آبشار ویکتوریا با ۱۷۰۰ متر، .....ترین آبشار جهان است.

ب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید و دربارهٔ پاسخ خود با یکی از هم‌کلاسی‌هایتان گفتگو کنید.

۱. در کشور شما، کدام مشاغل در سال‌های اخیر از رونق افتاده‌است؟
۲. در کشور شما، خیرین معمولاً چه ساختمان‌هایی می‌سازند؟
۳. کشور شما خاستگاه کدام هنر یا علم بوده‌است؟

واژهٔ **پرخطر** را در متن درس دیدید. این واژه از پیشوند «پر-» به معنی زیاد و اسم ساخته شده‌است. این الگو یکی از شیوه‌های ساختن «صفت مرکب» است که شدت یا مقدار زیاد چیزی را نشان می‌دهد.

الف ابتدا جمله‌های ستون «الف» را بخوانید، سپس آن را به صفت مناسب از ستون «ب» وصل کنید.

ب	الف
پربیننده	۱. مینا بعد از ماه‌ها تمرین توانست در مسابقه برنده شود.
پرشتاب	۲. ماشین‌های مسابقه در زمان کمی، مسافت زیادی را طی می‌کنند.
پرکالری	۳. اکثر مردم این سریال تلویزیونی را دنبال می‌کنند.
پرسابقه	۴. در سال گذشته سیل، زلزله و طوفان این شهر را دچار آسیب کرده‌است.
پرتلاش	۵. آقای احمدی ۲۷ سال در مدرسه درس داده‌است.
پرحادثه	۶. مصرف غذاهای چرب برای افراد چاق مضر است.

ب اسم‌های زیر را مانند نمونه به صفت تبدیل کنید و جمله‌ها را با صفت‌ها کامل کنید.

نور / مشغله / درآمد / آب / جمعیت

۱. محمود در یک خانواده ..... به دنیا آمده‌است. او چهار خواهر و سه برادر دارد.
۲. مریم برای دو شرکت بزرگ و روزی ده ساعت کار می‌کند او بسیار ..... است.
۳. بعد از باران‌های پی‌درپی، تمامی سدهای شهر ..... شدند.
۴. این خانه پنجره‌های بزرگی دارد و در طول روز ..... است.
۵. وکالت، یکی از شغل‌های سخت اما ..... در دنیا است.

پ آیا می‌توانید از این صفت مرکب، مثال‌های دیگری بزنید؟

نوشتن

۶

یکی از جاذبه‌های معماری شهر یا کشورتان را توصیف کنید و سپس برای آن یک بروشور به زبان فارسی تهیه کنید. باید بنویسید:

- این جاذبه در کجا واقع شده‌است و بخش‌های مختلف آن چیست.
- علت جذابیت و شهرت آن چیست.
- شرایط بازدید از آن چیست.
- چه جاذبه‌هایی مشابه آن در دنیا وجود دارد.

هنگام خواندن بروشورهایی که مکانی تاریخی یا دیدنی را معرفی می‌کنند، به محل قرارگیری، روزها و ساعات بازدید، شرایط بازدید، قیمت بلیت و بخش‌های مختلف آن مکان دقت کنید.

تصویر زیر، بروشور موزه «باستان‌شناسی و هنر اسلامی» است. با توجه به آن، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

ساعات و روزهای کاری

بهار و تابستان: ۹-۱۹

پاییز و زمستان: ۹-۱۸

تهران، خیابان امام خمینی (ره)،
نبش خیابان سی تیر، خیابان
پروفسور رولن، پلاک ۱

۶۶۷۰۲۰۶۱-۶

- صدر اسلام
- سلجوقی
- ایلخانی
- تیموری
- صفوی
- قاجار
- تالار قرآن

موزه باستان‌شناسی و هنر اسلامی ایران

طبقه اول

طبقه دوم

۱. آدرس موزه را بنویسید.

۲. ساعات و روزهای کاری موزه را بنویسید.

۳. موزه از چند بخش تشکیل شده‌است؟ نام آنها چیست؟

می‌دانید؟

۱. در درس خواندید که بیشتر کاروانسراها در دوره صفوی ساخته شده‌اند. درباره تعداد این کاروانسراها حکایت جالبی وجود دارد. با کلیدواژه‌های «شاه‌عباس»، «وزیر» و «نهصد و نود و نه» این حکایت را پیدا کنید و در کلاس بخوانید.

۲. در مورد «هتل عباسی» جستجو کنید و بگویید:

آ. این بنا در چه دوره‌ای و به چه منظوری ساخته شده‌است؟

ب. اکنون هتل چند نوع اتاق دارد؟ نام این اتاق‌ها چیست؟

کاروانسرای زین‌الدین – مهریز یزد